

Ich bin ein Berliner-talen (Berlintalen)

På 1. sal i koldkrigsudstillingen kan man i 60'erne miljøet se og høre præsident John F. Kennedys berømte tale, som han holdt i Berlin den 26. juni 1963. Herunder er talen printet og oversat til dansk:

Jeg er stolt af at komme her til byen på invitation fra jeres navnkundige borgmester, som verden over er blevet symbol på kampånden i Vestberlin. Og jeg er stolt over at komme til forbundsrepublikken sammen med jeres ærede kansler, som i så mange år har forpligtet Tyskland på demokrati og frihed og fremskridt. Og stolt over at komme hertil i selskab med min landsmand, general Clay, som har været i Berlin i byens mest kritiske øjeblikke, og som vil komme igen, hvis der nogen sinde bliver brug for det.

For to tusind år siden var det stolteste udsagn: Civis Romanus sum, jeg er romersk borger. I dag er det stolteste udsagn i den frie verden: Ich bin ein Berliner.

Tak til tolken, som oversætter mit tyske!

Der er mange mennesker i verden, som ikke rigtigt forstår eller siger, at de ikke forstår hvad det er, der er fat mellem den frie verden og den kommunistiske verden. Lad dem komme til Berlin. Der er dem, der siger, at kommunismen bringer fremtiden. Lad dem komme til Berlin. Og så er der dem, der siger i Europa og andre steder, at vi kan arbejde sammen med kommunisterne. Lad dem komme til Berlin. Der er endda nogle få, som siger, at sandt nok er kommunismen et ondt system, men det tillader os at gøre økonomiske fremskridt. Lass sie nach Berlin kommen.

Frihed har mange problemer, og demokrati er ikke perfekt, men vi har aldrig været nødt til at bygge en mur for at holde vort folk fra at forlade os. Jeg vil gerne sige på vegne af mine landsmænd, som lever langt herfra, mange mil borte hinsides Atlanterhavet, at de er meget stolte af, at de selv på

denne afstand har kunnet dele de sidste 18 års historie med jer. Jeg kender ingen by, som har været belejret i 18 år, der stadig lever så livfuldt og stærkt og med håb og beslutsomhed som byen Vestberlin.

Muren er måske nok den mest tydelige og grelle påvisning af det kommunistiske systems fiasko, og skønt den gør det åbenlyst for alle, er det os ingen glæde. For det er, som jeres borgmester så rigtigt sagde det, en krænkelse ikke blot af historien, men af menneskeheden. Muren splitter mænd og hustruer, brødre og søstre, ja, et helt folk, som ønsker at blive forenet.

Det, der gælder i Berlin, gælder for hele Tyskland: Sand og varig fred i Europa kan ikke sikres, så længe en af fire tyskere nægtes frie mænds grundlæggende ret, som er at træffe et frit valg. I de 18 år med fred og velvilje har denne generation af tyskere optjent retten til at være fri, herunder retten til at forene deres familier og deres nation i en varig fred med velvilje over for alle folk. I lever på en forsvaret frihedsø, men jeres liv indgår i det fælles. Så lad mig da bede jer her til slut om at løfte jeres blik og skue ud over de aktuelle farer hen imod morgendagens håb, ud over den frihed, der er begrænset til denne del af Berlin eller til jeres del af Tyskland, og hen mod fremme af frihed overalt. Ud over Muren og ud til dagen, der bringer fred med retfærdighed. Ud over jer selv og ud til hele menneskeheden.

Frihed er udelelig, og så længe én mand er slave, er alle ikke fri. Når alle er fri, så kan vi se fremad mod den dag, hvor denne by vil blive sluttet sammen som én, og dette land og dette storslåede kontinent Europa bliver del af en fredelig og håbeful klode. Når den dag omsider oprinder, som den vil gøre det en dag, så kan folket i Vestberlin med rette glæde sig over, at de gik forrest i næsten to årtier.

Alle frie mænd, hvor end de måtte leve, er borgere i Berlin. Som en fri mand er jeg derfor stolt over at sige ordene: Ich bin ein Berliner.

Oversat af Sara Højrup

Kildeopgaver til Kennedys "Berlin Speech" 26.6.1963:

- Hvad er talens hovedbudskab?
- Hvad mener han med ordene: "Ich bin ein Berliner" - når han nu var amerikaner?
- Hvilke ord/begreber bruger han til at karakterisere kommunismen?
- Hvordan bruger han begrebet "frihed" i talen?
- På hvilken baggrund (tidsmæssigt) holdes talen?

Kennedys tale i 1962 ændrede ikke noget politisk. Til gengæld var den et klart politisk statement og var med til at understrege Amerikas engagement i Vesteuropæernes ve og vel.

- Find eksempler på andre taler, der har gjort en forskel og sat en dagsorden.

Se talen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=0GKd50lrROc>

Ronald Reagans tale ved Brandenburger Tor, Berlin, 12. juni 1987.

"Tak.

Mange tak.

Kansler Kohl, borgmester Diepgen, mine damer og herrer. For 24 år siden besøgte præsident John F. Kennedy Berlin. Han talte til folket i denne by og verden ved rådhuset. Siden da har to andre præsidenter besøgt Berlin på forskellige tidspunkter. I dag er jeg selv på mit andet besøg i jeres by.

Vi kommer til Berlin, os amerikanske præsidenter, fordi det er vores pligt at tale på dette frihedens sted. Men jeg må tilstå, at vi også drages af andre grunde: Af følelsen af historie i denne by, som er mere end 500 år ældre end vores egen nation. Af Grunewald og Tiergartens skønhed. Mest af alt af jeres mod og jeres viljestyrke. Måske forstod komponisten Paul Lincke noget om amerikanske præsidenter. Ser I, som så mange præsidenter før mig kommer jeg her i dag, fordi hvor end jeg tager hen, hvad end jeg gør: "Ich hab noch einen Koffer in Berlin" ("Jeg har stadig en kuffert i Berlin" red.).

(...)

I 1950'erne forudsagde Khrusjtjov (daværende leder af Sovjetunionen red.) "Vi vil begrave jer". Men i Vesten i dag ser vi en fri verden, der har nået et niveau af rigdom og velfærd, som er uden sidestykke i hele den menneskelige historie. I den kommunistiske verden ser vi fiasko, teknologisk tilbagestående, faldende sundhedsstandarder.

(...)

Og nu vil sovjetterne selv i begrænset omfang begynde at forstå vigtigheden af frihed. Vi hører meget fra Moskva om en ny politik med reformer og åbenhed. Nogle politiske fanger er blevet løsladt. Visse udenlandske nyhedsudsendelser bliver ikke længere blokeret. Nogle former for økonomisk virksomhed er begyndt at kunne udvikle sig uden statslig kontrol.

Er dette begyndelsen på omfattende ændringer i Sovjetunionen? Eller er det symbolske handlinger med det formål at skabe falske forhåbninger i Vesten eller for at styrke Sovjet uden at ændre det? Vi byder ændringer og åbenhed velkommen, for vi tror på, at frihed og sikkerhed hører sammen. At fremskridt i den menneskelige frihed kun kan styrke fred i verden. Der er et tegn, Sovjetunionen kan give os, som ikke ville være til at misforstå. Et tegn, der virkelig ville vise vejen mod frihed og fred.

Generalsekretær Gorbatjov, hvis du søger freden, hvis du søger velstand for Sovjetunionen og Østeuropa, hvis du søger liberalisering: Kom til denne port! Mr. Gorbatjov, åbn denne port! Mr. Gorbatjov riv denne mur ned!"

Kildeopgave til Reagans tale ved Brandenburger Tor 12.6.1987:

- Notér ned, hvor mange gange Reagan bruger historien som argument i sin tale.
- Hvad siger Reagan om begrebet frihed og om økonomiske forhold?
- Både Kennedys og Reagans tale er holdt under den kolde krig. Var der forskel på forholdet mellem øst og vest på de to forskellige tidspunkter - 1963 og 1987?
- Var det Reagans opfordring eller var der andre forhold, som spillede en rolle for, at muren to år senere faktisk blev revet ned?

Se talen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=5MDFX-dNtsM>

Politistyrker fra øst og vest står passive på begge sider af muren. Her ved Sandkrug Brücke, Berlin, november 1989